

Mi i mediji

Školski list učenika
OŠ Ante Kovačića Zlatar u
projektu Erasmus+
Međuškolsko partnerstvo
The Media. What next?
BROJ 2 | LIPANJ 2019.

ISSN 2671-1974

IZDVAJAMO

ŠTO SMO RADILI OD SIJEČNJA DO LIPNJA

MINIJATURE IZ POLJSKE

ZLATAR U FOTOGRAFIJAMA

ČITALI SMO JEDNI DRUGIMA: VELIKI MALIMA I MALI VELIKIMA

NOVINARSTVO JUČER, DANAS I SUTRA

PET DANA U LITVI

Mi i mediji

BROJ 2, GODIŠTE: I.
ŠKOLSKA GODINA 2018./19.
ZLATAR, LIPANJ 2019.

List učenika OŠ Ante Kovačića Zlatar u projektu Erasmus+
Školsko partnerstvo "The Media. What next?"

ISSN 2671-1974

Nakladnik: OŠ Ante Kovačića, Zlatar

Vladimira Nazora 1, 49250 Zlatar

tel.: 049/466-832

e-pošta: ured@os-akovacica-zlatar.skole.hr

mrežna stranica: www.os-akovacica-zlatar.skole.hr

Za nakladnika: ravnatelj Marijan Posarić

Glavni urednik: Patrik Delija (8.b)

Odgovorni urednik: Denis Vincek, stručni suradnik knjižničar
mentor

Članovi Erasmus+ grupe: Kristijan Brlić (6.a), Veronika Krsnik (6.a), Vida Srebačić (6.a), Sebastijan Drofenik Hamzić (6.b), Karla Bingula (7.a), Matija Mikulec (7.a), Valentina Mikulec (7.a), Monika Stažnik (7.a), Tomo Valjak (7.a), Paula Sviben (8.a), Dorijan Habuš (8.b), Patrik Delija (8.b), Leon Juriša (8.b), Nikola Plašč (8.b), Leonardo Rihrtarić (8.b), Karlo Sviben (8.b)

Članovi Školskog projektnog tima: Ana Adanić, Silvija Adanić, Lorena Belina, Višnja Glojnarić, Andreja Jurki, Andrija Kiseljak, Mirela Lebić-Popov, Anita Petanjek-Macan, Marijan Posarić, Nina Posarić, Nataša Sovec, Stjepan Škrlec, Barbara Škvorc, Tanja Tomica, Denis Vincek, Dijana Vizir, Matija Vučković

Uži školski projektni tim: Marijan Posarić (ravnatelj), Denis Vincek (školski projektni koordinator za programe Erasmus+), Višnja Glojnarić (voditeljica računovodstva)

Lektor: Marijan Posarić

Dizajn i grafičko oblikovanje: Karla Bingula (7.a)

Autor karikature: Tomislav Tovernič (7.a)

Fotograf: Patrik Delija (8.b)

Tisk: Printerica Grupa, Sveta Nedelja

Naklada: 150 primjeraka

List izlazi dvaput na godinu

List se besplatno distribuira

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

Školsko partnerstvo

"The Media. What next?"

Projektna oznaka: 2018-1-SKO1-KA229-046289_5

Trajanje projekta: 1. rujna 2018. - 31. kolovoza 2020.

Osnovna škola Ante Kovačića, Zlatar dobila je za projektne aktivnosti namjenski 23.377 eura bespovratnog novca.

Odgovorna osoba: ravnatelj Marijan Posarić, prof.

Kontakt osoba - školski projektni koordinator za programe Erasmus+: stručni suradnik knjižničar Denis Vincek, dipl. bibliotekar i dipl. novinar

Škole u partnerstvu:

1. Osnovna škola Ante Kovačića, Zlatar (Hrvatska)

2. Zakladna škola, Nova Dedinka (Slovačka)

3. Szkola Podstawowa nr 10 im.Janusza Korczaka, Tarnobrzeg (Poljska)

4. Zakladní škola Nove Město nad Metují, Komenského 15, okres Náchod, Národní pověřenec pro vzdělávání, Nové Město nad Metují (Česká)

5. Moletų r. Giedraičiu Antano Jaroševiciaus gimnazija, Giedraičiai (Litva)

Sufinancirano sredstvima
programa Europske unije
Erasmus+

Čitali smo jedni drugima: veliki malenima, ali oni maleni su čitali i velikima

Školski erasmusovci čitaju u 4.a razredu

Baka čita učenicima u PŠ Donjoj Batini

Djed i baka Sviben čitaju učenicima 3.b

U sklopu lokalnih aktivnosti u našem projektu "The Media. What next?" čitali smo na hrvatskom i engleskom - jedni drugima. Djedovi i bake učenicima i obrnuto, stariji učenici mlađima i obrnuto te učenici polaznicima zlatarskoga dječjeg vrtića. Svi su upoznati s projektom i rado su se odazvali, a nakon čitanja razgovaralo se o djelu, analiziralo ga i pomalo kritički promišljalo o sadržaju.

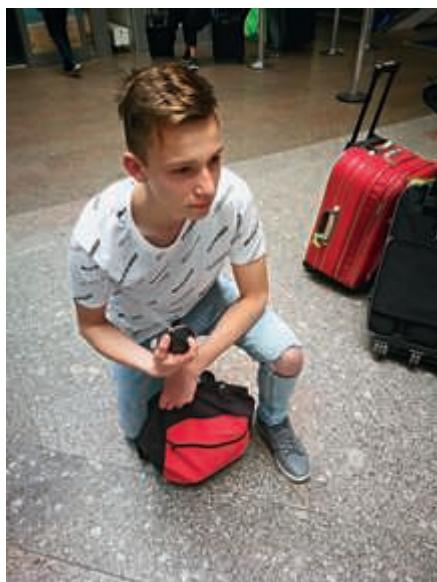
Priredio: Patrik Delija, 8.b

Minijature iz Poljske

Piše: Matija Mikulec, 7.a

Ovo nije klasična priča. Mislili smo da će biti. Ali odlazak u poljski Tarnobrzeg zrakoplovom, odnosno Rzeszow s presjedanjem u Varšavi, boravak i povratak doma, imali su toliko smiješnih situacija da smo odlučili progovoriti samo o njima. Protagonisti, a vidjet ćete tko se najčešće pojavljuje kao glavni lik u ovim kratkim pričama, rekli su da možemo u školski list sa svim detaljima. Ipak, za sve nas učenike bilo je to prvo putovanje u inozemstvo zrakoplovom i prvi boravak u stranoj zemlji bez naših obitelji. U obiteljima naših vršnjaka. Tekst i fotografije govore sve.

Sumnjivo lice

Leonardo Rihtarić, u domaćim ali i poljsko-litavsko-češko-slovačkim krugovima znan kako Riki, zaboravio je da treba dezodorans staviti u kofer koji se predaje prilikom čekiranja na aerodromu jer spada u ono što iz sigurnosnih razloga ne smije u ručnoj prtljazi biti uneseno u zrakoplov. Iako je knjižničar Denis, naš školski koordinator za program Erasmus+ i voditelj našega putovanja u Poljsku to više puta naglasio, Riki je to zaboravio. Kad je shvatio da je sprej ostavio u ruksaku i da s njim neće moći proći kroz sigurnosna vrata, odlučio ga je, po njemu pametno, iskoristiti. Cijela Među-

narodna zračna luka Franjo Tuđman zamirisala je po Axeu. Nije Riki špricao po aerodromu, nego po sebi. Djelatnici na kontroli bilo je sumnjivo to što Riki intenzivno miriši, rekao bi naš narod k'o putujuća parfumerija, i izdvojili su ga na stranu. Ruksak je usmjerjen na neku drugu traku, a Rikiju je pristupio neki nabildani zaštitar i cijeloga ga je prepipao. Ništa sporno. To je čovjeku posao – radi sigurnosti svih putnika koji ulaze u zrakoplov – da netko sumnjiv s nečim sumnjivim (čitat: opasnim) ne uđe u zrakoplov. Rikiju nisu pronašli ništa sumnjivo osim intenzivnog mirisa pa su ga odlučili pregledati na drogu. Naravno, i taj test bio je negativan. Od jednom se stvorio i Rikijev ruksak, čovjek mu je zahvalio, rekao da je sve u redu i da može dalje. No, mi ostali trebali smo još neko vrijeme počekati dok Riki ne dođe k sebi, pokupi sve stvari i drhtavim rukama na traperice navuče remen koji se zbog one željezne kopče mora skinuti jer sve metalno zvoni dok se prolazi kroza sigurnosna vrata.

Neću mlijeko, 'oću kavu

Nakon tri sata čekanja u Varšavi nastavili smo manjim Embraerom do Rzeszowa. Na tom letu jedna od stjuardesa bila je i stjuardesa koja je bila s nama na letu od Zagreba do Varšave. Prepoznala je nas i s našim knjižničarom razgovarala o tome kamo idemo. Razgovor je bio na engleskom jer smo oba leta išli s poljskom kompanijom LOT.

Knjižničar je rekao Rikiju da na letu imamo stjuardesu koja je letjela s nama iz Zagreba. No, Riki je shvatio da je riječ o Hrvatici i, dok je gurala kolica s pićima kraj nas, rekao da želi kavu s mlijekom. Na hrvatskom. Ona to nije shvatila pa mu je natočila samo punu papirnatu čašu mlijeka. Mislima, vjerojatno, dijete želi mlijeko. Riki, ljutit, odmah je na engleskom kazao "coffee with milk" i dobio još i punu papirnatu čašu kave.

Kako su Rikijevi domaćini u dva ujutro pojeli veliku bajaderu

U Tarnobrzeg stigli smo poslije ponoći i u dva ujutro raspakirali se i smjestili kod naših domaćina. Riki je, da isprazni svoj kofer, odmah predao darove koji su njegovi brižljivo pripremili za poljske domaćine. Trinaestogodišnji Arek s roditeljima u dva ujutro odmah je raspakirao paket, izvukao bajaderu i "smazio" to sa svojima.

Zašto sam jedno jutro kasnio u školu

I dok su Riki, Paula, Vida i Patrik bili nekoliko minuta pješice do škole, ja sam bio na selu, nekih 13 kilometara od središta Tarnobrzega i škole u kojoj smo morali biti svako jutro već u 7:30. Rani doručak i spremam za školu izišao sam sa svojim domaćinom Filipom u dvorište. No, kad je njegov tata htio upaliti auto, shvatili su da se akumulator isprazio. Trebalo im je 20-ak minuta da rije-

še problem, Srećom, na seoskom gospodarstvu imaju dosta radnih vozila, pa je bilo relativno lako pripomoći akumulatoru da upale automobil.

Kako je Riki išao kupiti pomatku

Rikiju su prvi put u životu ispucale usne. Nije imao labelo pa je odlučio kupiti to u Poljskoj. Pitao je knjižničara smije li do apoteke, odnosno, na poljskom, apteke, koju smo vidjeli blizu škole. Maja, kod koje je bila smještena Paula, rekla je Rikiju da se labelo na poljskom kaže pomatka. Riki se tako hrabro uputio u potragu za pomatkom. Vrativši se, prvo je naš učitelj njemačkoga Andrija

Instaliraj na svoj pametni telefon aplikaciju za čitanje QR-kodova (preporučuje se I-nigma), očitaj kod i pogledaj tutorijal kako se koristiti pomatkom!

shvatio da Riki uopće ne zna kako se koristiti labelom. Maja mu je morala pokazivati korak po korak kako se to koristi, a Riki je spremno pozirao učitelju Andriji koji je odlučio snimiti tutorial o tome za YouTube.

Naš pobožni knjižničar

Išli smo u Tarnobrzegu u crkvu Uznesenja Blažene Djevice Marije. Dočekao nas je fratar. Bili smo među prvima i sa svima se rukovao, a knjižničar ga je pri-tom i pozdravio, rekavši fratu-u bijelom

redovničkom habitu: "Hvaljen Isus i Marija!" Na zaprepaštenje svih nas iz Hrvatske, svećenik je odgovorio jasno i glasno: "Navijeke!" Potom je knjžničara odmah pitao na poljskom: "Czy jesteście z Chorwacji?" Naš gosp. Denis suvereno je odgovorio DA! Poslije nam je rekao kako je pretpostavio da ga je župnik pitao je li iz Hrvatske.

O ovome pssst!

Jedno jutro Riki je nazvao zorom našega knjžničara i rekao da ga boli grlo. Gosp. Denis uzeo je u hotelu u kojem su boravili svi učitelji, s onog velikog stola na kojem je bio poslužen buffet doručak, pet paketića meda i žlicu za oboljeloga Rikija kako bi mu med razmutio u čaju.

No, Riki je u školi rekao da mu je bolje već nakon prvog čaja s medom, a našeg knjžničara pitajte je li žlicu vratio sutradan u hotel. Riki je, iako mu je stvarno bilo bolje, naravno, pojeo i ostale paketiće meda.

Kako je Patrik završio u ogradi

Igrajući nogomet zadnji dan, dodajem Patriku na drugu. Lopta je išla prema ogradi. On, sa željom da ju dohvati, zabija se u ogradu. Nasreću, bez posljedica. Ja sam tada, dok Patrik ne dođe k sebi, malo Poljacima puštao naše zagorske pjesme: Mjesec maj i Zagorski cug.

Pauli Sibben, nekako najozbiljnijoj od svih, nije se ništa zanimljivo ili smiješno dogodilo.

Kako moj mobitel nije radio dva dana

Moj domaćin Filip krenuo je u vožnju biciklom po selu, a ja s njim. I, ni manje ni više, Filip je biciklom završio u nekoj grabi s blatinjavom vodom, a ja u želji da mu pomognem – također. Lako za bicikl

i odjeću jer njegovi su i meni sve prali, učas sam pomislio. No, tek nakon nekog vremena shvatio sam da nemam mobilni i pronašao ga u toj istoj grabi. Ispao mi je iz džepa kad sam pao s bicikla, sav se smočio i prestao raditi. Trebalо mu je dva dana da se poštено osuši i da počne normalno raditi kao i prije.

Kako je Riki polio kavu po aerodromu

U povratku bili smo već u četiri ujutro na aerodromu u Rzeszowu. Još je glavni ulaz u to doba bio zatvoren pa nas je zaštitar, koji nas je slučajno opazio kad je izišao van na "čik-pauzu", ljubazno pustio na sporedni ulaz da se sklonimo s vjetra. I onda je Riki ugledao aparat za kavu. Srbjele su ga očito poljske zlate i odmah je kupio kavu. Onda je ogladnio. Budući da su njegovi domaćini shvatili da voli i može mnogo pojesti – u maniri brižnih roditelja spakirali su mu za put valjda deset sendviča. Riki je odjednom i ogladnio iako je u dva kod "svojih Poljaka" pojeo ekstrarani doručak. I onda je počeo vaditi iz ruksaka sve sendviče, stavljao ih oko sebe i tako gurnuo papirnatu času koja je do vrha bila napunjena

na kavom i crna fina tekućina razlila se po cijelom malom aerodromu Jasionki u Rzeszowu. Patrik mu je pomogao da obriše pod ubrusima koje su uzeli u zahodu.

Kako je Riki eksirao dva soka od pola litre u šest ujutro

Mi smo se čekirali u Rzeszowu, uzeli ukrcajne propusnice za letove do Varšave i do Zagreba, predali prtljagu. Usljedio je poziv da krenemo prema izlazu. Naravno, prvo treba proći kroz kontrolu. Knjižničar i učitelj pitaju Rikija ima li štogod u ruksaku što je na popisu zabranjenih stvari. Nemam, odgovara, i vjerojatno si misli "pustite me na miru." Dolazimo, prolazimo svi. Rikijev ruksak odlazi u neku sporednu traku. Čekamo. Knjižničar provjerava kod Rikija je li se to čeka njegov ruksak. Odgovor je, naravno, da. Gosp. Denis pitao je službeni-

ka što se događa i gdje je ruksak. Ruksak se odjednom ukazuje, a zaštitar postavlja pitanje čiji je ruksak. Kad mu je Riki odgovorio da je njegov, zaštitar je zatražio neka ga otvori. Kad ono – u njemu šest boca sokova od pola litre.

"Joj, pozabil sam da mi je Arek to del nutra", govori Riki, a knjižničar prevodi na engleski. Pravilo je da u ručnu prtljagu ne smije ići ništa što ima više od deci tekućine, a ovo je šest boca - svaka od pola litre.

"Mali, ili popij ili bacamo", vrlo ljubazno rekao je zaštitar. Bilo je šest ujutro.

"Naravno da bum spil", odgovorio je Riki, "ne bumo to hitili". Dvije pune boce popio je "na eks", a onda je knjižničar Denis rekao: "Stop, ostalo baci, bit će ti zlo." I uz Rikijev tužan pogled, četiri su plastične boce, pune, očito, ukusnoga soka završile u smeću. Pravila su pravila.

PETERO UČENIKA NAŠE ŠKOLE BORAVILO PET DANA U LITVI

Zahvaljujući Erasmusu posjetili zemlju košarke i prekrasnih jezera

Piše:
Paula Sviben, 8.a

P utovanja su iskustva za život. Toga još nismo bili svjesni kada smo krenuli na naše putovanje, pa ni tijekom boravka u Litvi. Nakon Poljske u ožujku, u skladu s našim projektom Erasmus+ "The Media. What next?", stigao je svibanj, a s njime i vrijeme za naš odlazak u tu baltičku zemlju prekrivenu jezerima. I tako smo naš knjižničar, učitelj iz njemačkoga, Leonardo, Patrik i ja (Paula) krenuli jednoga kišnog prijepodneva školskim kombijem do Međunarodne zračne luke Franjo Tuđman u Zagrebu. Čekanje na aerodromima nikad nije pretjerano zabavno i mogu sa sigurnošću reći da je to bilo jedno potpuno pro-

Patrik Delija i
Leonardo Rihtarić

Patrik, Paula i Leonardo malo odmaraju nakon razgledanja Vilniusa

sjećno čekanje aviona. Ali odjednom, u zraku smo. Zagreb – Varšava i već za kojih sat i petnaest minuta, nakon ugodnog druženja s LOT-ovim stuardesama, već smo na našem odredištu. No, Poljsku smo već dobro uspjeли upoznati prije, pa je naše putovanje ipak trebalo nastaviti. Ovoga puta – Vilnius, Litva. Let je trajao minutu manje od pola sata. Krenuli smo u 16:15, a stigli u Vilnius u 17:44! Fenomenalno, zar ne? Ovdje smo se prvi put susreli s vremenskim zonama. Mali putnici kroz vreme. U zračnoj luci u litavskom Vilniusu čekali su nas naši starci prijatelji iz Poljske. Čekali su nas, i to dobra tri sata. No, kada je napokon došao trenutak ponovnog susreta, svi smo se zajedno izgrli.

Giedraičai

I tako je sve počelo. Evo nas, još jedan tjedan u još jednoj novoj zemlji. Mjesto u kojem smo trebali živjeti sljedećih nekoliko dana zvalo se Giedraičai (čita se Gjedrajče). To je malo naselje s nešto više od 600 stanovnika smješteno nedaleko od Vilniusa. Do tamo smo se vozili kombijem, a mogu reći da je bilo poprilično tjesno, ali nimalo neugodno. Iako smo svi bili umorni od puta i jedva čekali da stignemo u naše privremene krevete, svejedno smo osjećali uzbudjenost zbog tjedna koji je bio pred nama. I kada smo stigli u Giedraičai,

susreli smo se ponovno, ili neki prvi put, sa svojim prijateljima iz Litve i pozdravljajući svoje profesore razdvojili se te otišli svatko "svojoj" kući. Čekao nas je novi dan. Ponedjeljak je bio predviđen za upoznavanje Giedraičajia i okolnih mjesta. U 9 sati svi smo se okupili u školskoj dvorani. Bilo je vrijeme da se učenici i učitelji iz Češke, Slovačke, Poljske i Hrvatske predstave, svaki na svoj način. Mi, učenici iz Hrvatske, predstavili smo svoj najnoviji, jubilarni 60. broj Iskrice, naših školskih novina. Učitelji iz partnerskih škola, sve medijski stručnjaci – jer naš se projekt bavi medijima – nisu mogli doći k sebi vidjevši Zlatarske Iskrice. A tek kad su čuli da su dizajnirane i grafički za tisak pripremljene u školi te da je to napravio jedan učenik! Nakon dobro obavljenog posla i razgledanja cijele škole, došlo je vrijeme za upoznavanje s mjestom našeg boravka.

Srce u zidu

Giedraičai je, kako sam već napomenula, maleno mjesto nedaleko od Vilniusa. No, mogu reći da nas je, bez obzira na veličinu, to mjesto uspjelo očarati ljepotom. Prvo smo imali priliku upoznati se s jezerom koje me, moram priznati, oduševilo. Jezero Kiementas, tako se zove, možda nije najduže jezero u Litvi, a na prvi pogled ipak pomalo podsjeća na rijeku. Već smo si mogli zamisljati kako bi takvo jezero bilo odlično mjesto za druženje i kupanje po ljetu, a za hrabre i po zimi. Zanimljivo je kako malo Giedraičai ima tako dugu povijest. Naime, ime sela spominje se prvi put 1338. godine, kada je Duke Giedrius, prema legendi osnivač Giedraičajia, potpisao dogovor s vitezovima templarima. To znači da povijest seže čak 680 godina unatrag! Dojmila nas se i crkva sv.

Zajednički selfie (gore) na tornju visokom 36 metara

Leonardo, Patrik i Paula kraj neobične atrakcije u Litavskom etnokozmološkom muzeju

Bartolomeja apostola iz 15. stoljeća. Sagradio ju je svećenik Józef Giedroyć, a nakon njegove smrti se, prema željama samoga svećenika, njegovo srce ugradilo u zidove crkve. Jezivo, zar ne? Sve u svemu, mogli smo sa sigurnošću reći da je Giedraičai, a i Litva općenito, odlično mjesto za provod sljedećih tjedana dana.

Izlet u virtualno

Ukrčavanje u autobus i kretanje prema novom gradu okruženom jezerima, koji također završava na –ai. Moléta! To smo mjesto imali priliku upoznati na odličan način. Podijelili smo se u dvije skupine, a svaka je imala određen broj odredišta koja je trebala pronaći služeći se planom grada te na tim mjestima napraviti zajednički selfie. Imali smo priliku odmoriti se i u gradskom turističkom centru, ali to nije bilo obično odmaranje. Prošli smo cijelu povijest Litve, no ne putem dosadnog predavanja.

Virtualna stvarnost. To je fenomenalna, iako pomalo zastrašujuća stvar. Znate, nije vam svejedno kada ćete požar nekoliko metara kraj sebe. Na svu sreću, nismo ostali zatočeni u srednjem vijeku, ali smo se dobro zabavili igrajući različite igre s tim čudesnim naočalamama koje su nas odvele u potpuno novi svijet. No, došlo je vrijeme da se iz virtualne stvarnosti vratimo u onu običnu.

Kao na slici

Naše sljedeće odredište bio je toranj, visok 36 metara. Fenomenalna promatračnica. Nakon 214 stuba i razmišljanja je li penjanje na taj toranj bila prava odluka, došli smo do vrha. Visina je, rekli su nam, kao da ste na devetom katu. I mogu kazati, pogled je bio nevjerojatan. Prekrasna je priroda išla u besko-

Školski projektni koordinator Denis Vincek, Paula Sviben, član projektnog tima Andrija Kiseljak, Leonardo Rihtarić i Patrik Delija u Litavskom etno-kozmološkom muzeju

načnost, a samo se nebo obasjavalo na površini jezera. Boje drveća prelijevale su se iz tamne u svijetlozelenu, kao na nekoj skupoj impresionističkoj slici. Sve u svemu, bili smo oduševljeni. No od jednog, kako je sve više ljudi počelo dolaziti do vrha, naš toranj počeo se pomalo tresati. Točnije, vibrirala je platforma i stoga smo se brzo dogovorili da ćemo se oprostiti od predivnog pogleda i vratiti učiteljima koji nas čekaju na normalnoj nadmorskoj visini. Ma, iako imam tek 14 godina, mislim da iz moje perspektive sasvim opravdano, čak i naglas, mogu reći da je zapravo relativno što je normalno. Za kraj našeg izleta – a to je bio tek početak upoznavanja Litve – prošetali smo do dvorca Dubingiai te se nakon toga vratili svojim litavskim obiteljima na toplu večeru, iščeku-

Paula se priprema za snimanje Instagram-storyja

jući utorak. Ah, utorak. Prema planu, i u utorak smo se zajedno sastali u školi u 9 ujutro. U ponedjeljak smo bili turisti, razgledali smo znamenitosti – no opet sve povezano na izravni ili neizravni način s medijima – a u utorak je bilo vrijeme da se primimo pravoga posla. S medijskom radionicom kreнули smo odmah po dolasku u školu. Najprije smo se upoznali s našim novim učiteljima s televizije u Vilniusu, a i oni su se pobrinuli da se i mi kao sudionici toga projekta međusobno upoznamo. Tema kojom smo se trebali baviti sljedeća dva dana bile su reklame. Poslije smo počeli učiti o njima, njihovoj izradi itd. Podijelili smo izradu reklame u šest glavnih točaka koje svaka reklama mora ispuniti: subjekt, poruka, radnja, audiovizualne značajke, ciljana publiku,

učinak. Nakon nekoliko reklama koje smo na taj način razradili i objasnili, postalo je jasno da je izradba reklame mnogo veći posao nego što smo mislili. Nakon ukusna ručka bilo je vrijeme da i mi sami osmislimo, razradimo i na kraju predstavimo našu reklamu u obliku Instagram-storyja. Podijelili smo se u skupine i nakon što je svatko osmislio svoju temu koja je morala biti povezana s "globalnim problemima", izabrali smo jednu i primili se posla. To smo radili dio utorka i cijelu srijedu. Kada smo počeli snimati naše reklame, shvatili smo da je prikazati nasilje, globalno zatopljenje ili probleme u društvu među mladima u nekoliko Instagram-storyja – teže nego što smo mislili.

Limbo

Tko će snimati, tko glumiti, kako prikazati zadanu temu i mnoga druga pitanja postavljala su se tijekom našeg rada, a sve je trebalo obaviti u kratkom vremenu. No, unatoč našim povremenim mukama tijekom snimanja, završni rad svake skupine bio je odličan i svi smo bili ponosni jedni na druge. Gledajući reklamu svake skupine vidjeli smo mnogo kreativnosti, različitih ideja te smo sa sigurnošću mogli reći da smo nešto dobro naučili. To je bilo iskustvo koje ćemo svi pamtitи.

Nakon završena posla i ručka u školskoj blagovaonici uslijedilo je nekoliko sati sporta, plesa i zabave. Naučili smo plesati tradicijske litavske plesove, koji su stvarno bili zanimljivi; čak su se i neki učitelji odlučili pridružiti. Igrali smo i razne štafetne igre, a tu se opet dobro po-

kazao naš timski rad, naše prijateljstvo. Neki su ipak odlučili ostati na klupi, ali naposljetku ipak nisu mogli odoljeti pridružiti nam se na podiju. Ili je to možda bilo zbog neprestanog nagovaranja. Za kraj smo svi zajedno zaplesali dobro poznati limbo.

Neobičan muzej

Pitanje tko će proći ispod najniže postavljenoga štapa bila je jedina stvar o kojoj je svatko tada razmišljao. Moglo bi se reći da smo se taj dan poprilično dobro zabavili. Kao što sam rekla, reklamu smo izrađivali dio utorka, no što smo onda radili ostatak dana? Posjetili smo Litavski etno-kozmološki muzej. Muzej je otvoren 1990. godine, a u njemu smo mogli pronaći sve u vezi s kozmološkim svijetom, odnosno sa Svemirom: od prapovijesnih meteoroških instrumenata, raznih meteora i meteorita, astronomskih i astroloških kalendara do glazbenih i umjetničkih djela povezanih sa Svemirom. Muzej završava s 45 metara visokom promatračnicom. Ovdje smo se ponovno susreli s predivnim pogledom na jezero i na beskonačne zelene šume. Kako bi samo na tom prostoru bilo lijepo gledati zvijezde?!

Četvrtak

Sigurno se vide i neki planeti. Pa eto, taj smo muzej posjetili u utorak, a za nas iz Hrvatske ostao je još samo jedan cijeli dan za boravak u Litvi. Četvrtak. Jer, srijedu smo "potrošili" na rad u radionicama i izradu reklama. Dakle, četvrtak. Već po običaju, svi smo zajedno sjeli u učioniku u 9 sati. Prije uzbudljiva putovanja u glavni grad Litve Vilnius imali smo mali kreativni zadatak. Svatko od nas dobio je svoju bijelu majicu te smo nakon oslikavanja natpisa "The Media" pustili maštī na volju i obojili naše

Učenici su izrađivali prigodne majice, a Leonardo je pritom trebao pomoći učiteljice iz Litve (gore)

Oluja ideja prije zadatka

Leonardo i Patrik bili su smješteni u Litvi kod blizanki, ali za boravka u toj zemlji nisu ih naučili razlikovati

majice u što god smo htjeli. To nam je bilo super jer je svaka majica bila autentična, kreativna, jednostavno posebna. Nakon završena posla ostavili smo majice na brigu učiteljici iz likovnog i krenuli na ručak. S ručkom smo požurili jer nas je čekao put u Vilnius. Svim je turistima posjet glavnome gradu uvijek nekako najuzbudljiviji. Najveći grad, najviše znamenitosti, centar cijele države. Stigavši u Vilnius razveselila nas je vijest da imamo organizirano

razgledanje turističkim autobusom kroz cijeli grad. Upoznali smo njegove znamenitosti kao što su katedrala sv. Stanislava i Vladislava, crkva sv. Ane, toranj Gediminas, prošli smo pokraj rijeke Neris i vidjeli još mnogo toga što nas je očaralo u tom europskome gradu kulture. Kruna svega bilo je slobodno vrijeme za "pravo" turističko razgledanje, da svatko od nas bolje upozna ono što mu je zapelo za oko. Teško je točno opisati svaki detalj koji smo u

Vilniusu primijetili. Tamo smo bili svega nekoliko sati, a da bismo dobili potpun doživljaj, trebali bi nam dani, pa i tjedni. Unatoč kratkom vremenu koje smo tamo provedeli, bili smo oduševljeni ulicama i trgovima kroz koje smo prolazili. No, sve što je lijepo, kratko traje. Možda smo se morali oprostiti od turističkog razgledanja središta Vilniusa, ali smo zato sada mogli provesti dobro vrijeme u trgovačkom centru Akropolis te se u 20 sati

oprostili od Vilniusa i krenuti na put natrag do Giedraičija. Čekao nas je zadnji dan, iako to još uvijek nismo osjećali.

Prespavali smo zadnju noć u Litvi. Bio je petak. Mi iz Hrvatske već smo u školu dovezli svoje kofere. Imali smo još svega dva sata s našim prijateljima iz Litve. Češke, Poljske i Slovačke. Nakon naslikavanja s našim umjetnički oslikanim majicama i kratkoga kviza došlo je doba da se oprostimo od naših prijatelja. Kada je učiteljica iz Litve objavila da je vrijeme za polazak, svi smo se zagrlili, počeli plakati – jednostavno se nismo htjeli razdvojiti. Da, možda smo se tek nedavno upoznali, možda se nismo sa svima toliko družili. Ali, tih nekoliko dana ipak je nešto značilo; mnogo – a sama pomisao da ove ljudi možda više nikad nećemo vidjeti, rastužila nas je.

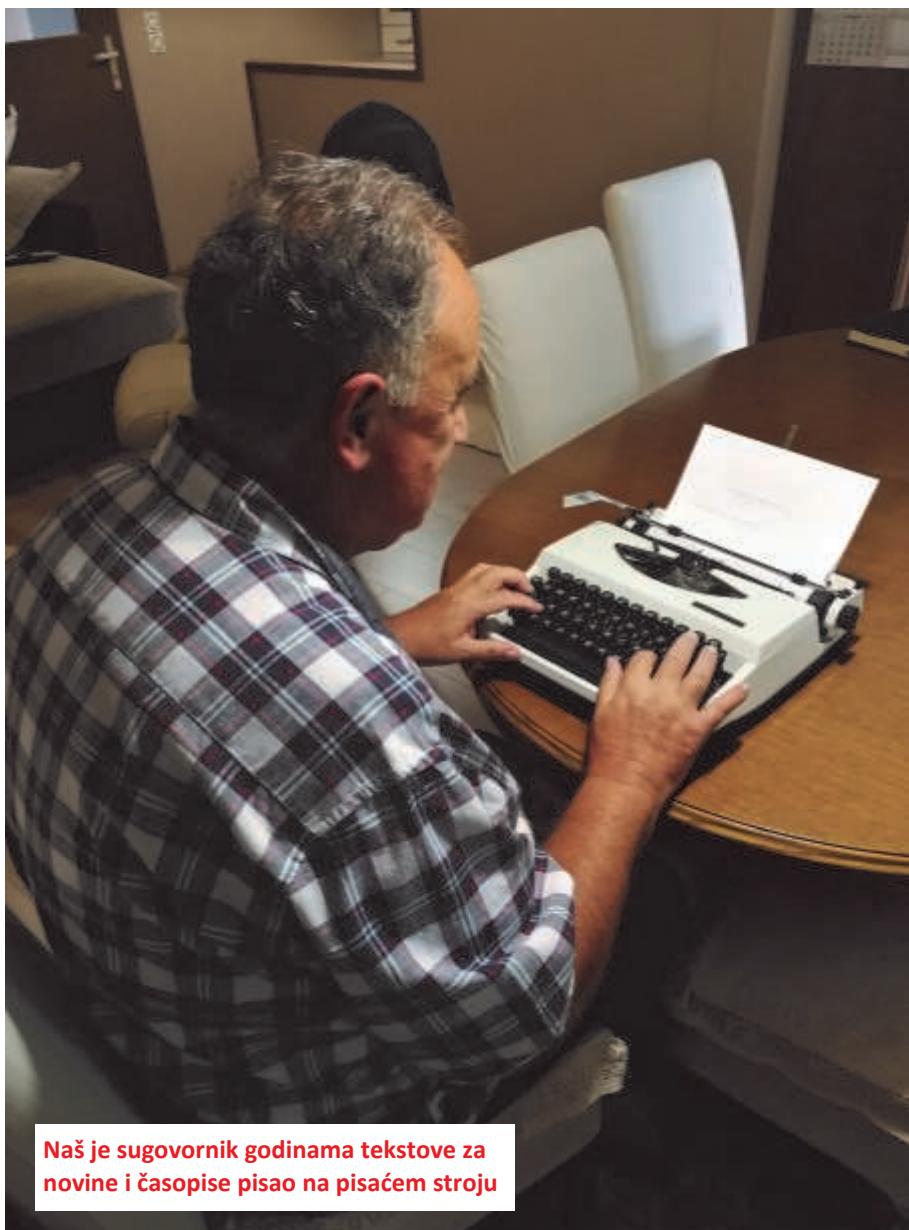
Svi plakali

Ja sam u kombiju, kad smo izišli iz školskog dvorišta na glavnu cestu, zaplakala prva, potom Leonardo koji je ridao valjda dobrih 15-ak minuta. Na kraju je "pukao" i samozatajni Patrik. Iako smo snimili mobitelima i fotoaparatom više od tisuću fotografija, za "vrijeme plakanja" (namjerno sam upotrijebila pogrešnu sintagmu, ali prisjetila sam se neke američke pjesme koju je kod nas prepejavao Mišo), svi su mobiteli bili u džepovima. Suze sam, u dogovoru s Leonardom i Patrikom, prvi put odlučila podijeliti s vama, dragi čitatelji. Izgleda da će morati naglo završiti ovu reportažu jer, shvatili ste, oči su mi opet vlažne. Znate onu: "Oči pune suza...". Srca nam ipak nisu bila puna boli, nego sretna. Opet smo postali mali putnici kroz vrijeme. Krenuli smo iz Vilniusa u 13:40, a zrakoplov je sletio u Varšavu u 13:39. Cool, ne?

Novinarstvo jučer, danas i sutra

Zlatarščanin Željko Slunjski, rodom Varaždinac, u prosincu navršava 50 godina pisanja u medijima

Priredila:
Vida Srebačić, 6.a

Naš je sugovornik godinama tekstove za novine i časopise pisao na pisačem stroju

Kakvo je novinarstvo bilo nekad, a kakvo je danas, odlučili smo upitati jednog od poznatijih hrvatskih novinara, našega sugrađanina Željka Slunjskog. Pisao je godinama u različitim medijima, piše i danas. Član je Školskog odbora naše škole i, na zamolu našeg ravnatelja Marijana Posarića, odmah je pristao na razgovor s članovima školske Erasmus+ skupine. Bilo je to jednoga petka, nulti sat, znači između sedam i osam sati ujutro. Odličan sugovornik! Vrelo zanimljivih podataka! Naучili smo mnogo o tome kako postati dobar, a to znači čitan novinar.

Karla Bingula: Kako ste postali novinar? Da čujemo o početcima!

Evo, sad ću vam reći... To možeš samo dok si ovako mlad, nešto malo stariji od vas. Ja sad sve to gledam s velikim vremenskim odmakom i sve mi zvuči kao neka znanstvena fantastika Tada je Gabi Novak, gospođa kojoj su sada 83 godine, bila megapopularna zvijezda, kao što je danas, primjerice, Nina Badrić, i uz nju bio je poznati pjevač Ivica Šerfezi. Gostovali su u Varaždinu. Ne znam ot-kud mi je sinula ideja i zamolim ih za intervju. Bili su pristojni i susretljivi i ja obavih posao. Potom sam nazvao re-dakciju Varaždinskih vijesti i vrlo važno rekao kako imam intervju s Gabi i Šerfezijem. Pozvan sam bio u uredništvo, objavljen mi je bio tekst i predložili su mi suradnju. I sljedio je onaj klasični put novinara. Danas se tako ne radi, danas svi sanjaju da odmah dođu na ekrane. Nekad ste morali ići stubu po stubu. I tako se polako napredovalo. Bio je to normalan put. Onda vam se već – nekako samo od sebe – otkrije koje vam područje najbolje leži. Moje je područje, brzo sam shvatio, uglavnom kultura i o kulturi pišem već, evo, pola stoljeća.

Vida Srebačić: S koliko ste to godina objavili svoj prvi uradak?

Imao sam 17 godina i, kao što rekoh, bilo je to u Varaždinu. Sjećam se, negdje početkom prosinca. Ove godine u prosincu bit će točno pola stoljeća ot-kad sam prisutan u medijima.

Kristijan Brlić: Sjećate li se svojega pr-vog ozbiljnog teksta?

Da, o slikaru naivu Slavku Stolniku po njegovu povratku iz Pariza u Donju Voću i kad me generalni direktor Varteka poslao na intervju Žuži Jelinek u Zagreb. Uvažena gospođa kreirala je za varaž-dinsku tvornicu, a među ostalim, kreirala je i šila za drugaricu Jovanku, suprugu tadašnjeg predsjednika države Josipa Broza Tita. Naivno sam ju pitao dolazi li drugarica Jovanka k njoj na probe, a Žuži je odgovorila kako u salonu ima njezinu lutku i po njoj šije. Još i danas me muči kako je ta lutka izgledala. Kako smo prijateljevali, poslije smo se tome slatko smijali. Gledajte, novinarstvo se nekad razlikovalo od današnjega. Novi-nari su nekad bili odgovorniji u svojem poslu nego što su danas. Danas se samo gleda koliki je nakladniku profit i koliko

Željko Slunjski kaže da se teško priviknuo na prijelaz s pisaćeg stroja na računalo

će se zarađiti. Što se još gleda? S kim je koja pjevačica spavala i čiju je haljinu nosila. Profesionalni dosezi više nisu povod razgovoru i u drugom su planu. Ako je nečija fotografija bila objavljena na naslovnicu, trebalo je proći neko vrijeđeme da ista osoba ponovno osvane na naslovnicu, ali s pokrićem. A, primjerice, Severina, ako se u nekog zaljubi, sutra će biti već na svim naslovnicama. Pisalo se odgovornije, a danas, ako u tekstu nema barem malo žutila, teško ga je objaviti. Novinarstvo se razvijalo i jako se razlikuje. U novinarstvu se novinari odluče za pojedini žanr i onda su na redu urednici, koji uređuju pojedine rubrike i pojedine stranice. Na čelu lista je glavni urednik i oni uglavnom trasiraju uredivačku politiku. Naravno, onako kako nakladnik, odnosno vlasnik vidi list. Ili radijsku ili televizijsku postaju, ili pak portal. Kažem, danas je velika konkurenčija jer je mnogo novina i mnogo televizijskih postaja. Imate javnu televi-

ziju – to vam je Hrvatska televizija i imate komercijalne televizije kao što su Nova i RTL. Potonje gledaju samo na profit.

Veronika Krsnik: Je li Vas bilo strah u novinarskim početcima?

Sad se ne sjećam više je li me bilo strah. No, kako sam jako rano, još od dječjeg vrtića, počeo javno nastupati na pozornicama, mislim da me strah – nije bilo. Ja sam sve te ljudе, s kojima sam razgovarao za novine, doživljavao najnormalnije. Svašta smo znali i privatno razgovarati. Tako da nije bilo straha, ali zato je bilo mnogo odgovornosti, posebice ako pišeš velike tekstove o potvrđenim umjetnicima s velikim karijerama. Temeljita priprema za razgovor. I danas je moj pristup takav! Ne prepuštam se improvizacijama. Najllepše je to što su mnogi razgovori prerasci u prijateljstva, koja njegujem. Pisao sam godinama za Večernji list, kad je vikendom izlazio dvobroj, zatim i za ugledni Vjesnik. Veli-

ke intervjuje s poznatima. I velika vam je to odgovornost prema osobi koju intervjuirate jer morate obuhvatiti ono što je najvažnije; urednik vam je ograničio prostor, a razgovarali ste, možda, cijelu večer.

Karlo Sviben: Za koje ste sve medije pisali?

Dugo za Večernji list. Tada je još bio i Vjesnik, službeni dnevni list koji je u međuvremenu ugašen. Zatim u riječko-me Novom listu i TV prilogu Glasa Slavonije. To je to što se tiče dnevnih listova. Što se tiče ostalih, pisao sam u tjednicima Vikend i Arena, mnogo za reviju Nada koja je bila najčitanija u bivšoj državi. I, naravno, od prve godine pišem za Gloriju. Radijska iskustva vezana su za dramski program Hrvatskoga radija, jedno lijepo razdoblje mладenaštva za Radio Samobor, potom i Radio Zabok, a po preseljenju iz Zagreba u Zlatar počela je suradnja s Radio Zlatarom i sa Zagorskim listom.

Dorijan Habuš: Prema Vašoj procjeni, koliko ste tekstova napisali?

A, jooj, jako, jaaako mnogo. Bio sam vrijedan i još sam dandanas. Zašto to tako sigurno mogu reći? Jer sam naučen na brzinu, u novinarskoj sam kondiciji i važim za pouzdanog suradnika, jer kod mene nikada nema problema s rokovima.

Nikola Plašć: Koja Vam je najdraža novinarska forma?

Vijest. Gledajte, novinara se ne ocjenjuje po broju objavljenih slova i redaka teksta, nego ga se ocjenjuje kako je nešto prenio. Bitno je u što manje redaka što više reći. Imaš onih šest najvažnijih pitanja i odgovora koje čitatelji trebaju prepoznati, a to su: TKO? ŠTO? GDJE? KADA? KAKO? ZAŠTO?. Ne volim klasične intervjuje, primjerice samo pitanja i odgovori. Volim ispričati priču, a ne samo dati odgovore sugovornika.

Karla Bingula: S kojim ste sve poznatim osobama surađivali? Odnosno, tko su bili sve likovi u Vašim novinarskim tekstovima?

Cijela plejada. Od inozemnih, recimo, britanska glumica Vanessa Redgrave, pa velika opera španjolska diva koja je nedavno umrla Montserrat Caballé. U svoje pjevačko vrijeme bila je najljepši i najskuplji sopran svijeta. Imao sam tu čast dočekati je u zagrebačkoj zračnoj luci, na izlazu iz aviona. I prvo što je rekla bilo je: "Drži mi torbu i pokaži mi gdje je zahod!" A ja sam pomislio – pa

kako će stati u onaj mali zahod na aerodromu. Jer, bila je vrlo krupna. Iz Hrvatske, sad iz ove srednje i starije generacije, nema onih s kojima nisam surađivao i s kojima nisam u dobrim odnosima. To je cijela niska imena. Ipak, nisam volio Mišu Kovača. Ne kao pjevača, nego kao osobu. U mladim godinama bio je prepotentan, strahovito se pravio važan. Uvijek je imao onaj stav: "Pa tko si ti da sa mnom razgovaraš?!" Mogao bih još dosta o njemu, ali, dobro, doživio je jako veliku popularnost i vidite da čak i danas, kad je star i bolestan, dovoljno je da se pojavi na pozornici, podigne ruku, otvoriti usta i svi su na nogama.

Vida Srebačić: Koji Vam je najdraži tekst koji ste napisali?

Uh, teško je to reći. Tekstova je bilo jako mnogo. Ja se više vežem za ljude i pamtim ih po tome tko mi je ostavio kakav dojam.

Kristijan Brlić: Vratimo se još malo u početke pisanja. Jeste li već počeli pisati možda u osnovnoj školi?

Ne, tada još nije bilo ovakvih školskih listova, barem ne u mojoj školi. Nije bilo tehničke kakva danas postoji. Aparat za umnožavanje zvao se šapirograf i pisalo se pisaćim strojem na tzv. matrice. Još i danas čuvam svoju prvu pisaču mašinu, Adler, proizvedenu u Njemačkoj, ali imala je sva hrvatska slova.

Veronika Krsnik: Je li Vam urednik ikad odbio objaviti tekst?

Ne! Nikad! No, bila je jedna, recimo, sporna situacija. Urednik je tražio da napišem priču o jednom poznatom pjevaču kako boluje od raka, ali sam to odbio zato što jednostavno nisam želio ulaziti u tu bolnu temu. Mene sugovornik zanima kao osoba, njegovo stvaralaštvo, dobro koje daruje zajednici, a ne ono što ima na jelovniku ili u krevetu.

Karlo Sviben: Odakle inspiracija za pisanje?

Pisanje je strast i ljubav. Bilo je u mojem životu faza kad bi nastupio umor i onda bih na neko vrijeme prestao pisati. No, obično bi to bilo jako kratko. Motivacija bi se brzo vratila i sve bi krenulo ispočetka. Novinarstvo je, zapravo, zanat – steknete rutinu i nakon toliko godina pisanja ništa vas više ne može iznenaditi.

Nikola Plašć: Da se ponovno rodite, biste li opet bili novinar?

Bih... Jedino mi je žao što novinarski nisam blizak sa sportom. Radio bih pisao i o tome.

Leonardo Rihtarić: Može li se od novinarstva živjeti? Spomenite razlike u zaradi od pisanja – danas i nekad?
Novinarstvo je profesija. Imate svoju mjesečnu plaću, koja je u nekim medijima pristojna, a u nekim, posebice lokalnim, sramotna. Samo, u novinarstvu nemate radno vrijeme. To je razlog zašto ja nisam htio ići ni u jednu klasičnu redakciju. Kada ste u novinarskoj redakciji, dok ste mlađi, to je jako privlačno, ali kad si malo stariji, kad osnuješ obitelj, to je onda grozno. Ne znaš kada će ti radno vrijeme početi, ni kada završti. Imam mnogo kolega i prijateljica kojima je i brak propao, dobrih dijelom zbog zahtjevnosti novinarske profesije.

Patrik Delija: Usaporedite novinarstvo sad i prije nekoliko godina?

Prije vam je sve to vodila jedna politička partija koja je sve to držala pod kontrolom. Urednici su se sami sebe bojali. Govorim o vremenu prije 1990-ih. Novinari i urednici razvijali su svoju autocenzuru. Nitko nije trebao reći kako se nešto ne može objaviti. Svatko je već unaprijed znao što se može objaviti, a što ne. Usputavom samostalne Hrvatske mediji su demokratizirani. To što vi čitate danas u medijima – tada je bilo nezamislivo. Onda se nije gledao profit, ni naklada. Danas je sve na tržištu. Ako ne prodavaš novine, gasiš se.

Leonardo Rihtarić: Jeste li se teško privuknuli na prijelaz s pisaćeg stroja na računalnu tipkovnicu?

Ooo, da! Bilo je to jako, jako teško. Ja sam među zadnjima koji su savladali računalo, ali imate ljude koji još nisu, niti nikada neće.

Kristijan Brlić: Naš projekt zove se "The Media. What next?". Recite nam gdje vidite medije u budućnosti?

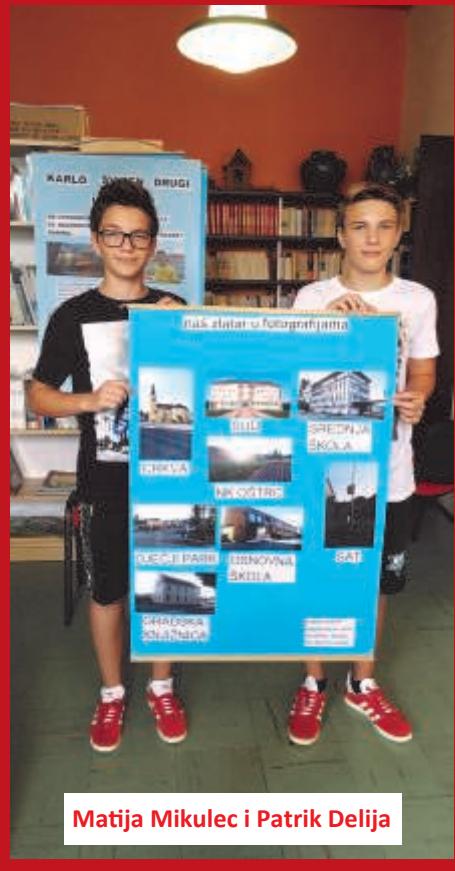
Misljam da vi meni možete to bolje reći. Generacija ste koja se rađa s računalima, s mobitelima... Danas potražnja za tiskovinama strahovito opada. Ne znam koliko ste uočili, ali toliko se novina ugasio baš zato što se sve manje i manje kupuju, a to je vlasnicima donosište sve manji prihod dok su troškovi i dalje postojali. Bojam se da će tiskani mediji polako nestajati, a da će se razvijati elektronički mediji.

Karla Bingula: Imate li, za kraj, poruku za nas, školske novinare?

Novinarstvo je profesija i ona se uči sve do smrti! Strast koja traži doživotno usavršavanje i jako mnogo čitanja i obogaćivanja rječnika i stilistike.

SVIBANJSKI ZADATAK Fotografije zlatarskih znamenitosti

U sklopu programa "The Media. What next?" fotografirali smo poznate lokacije u Zlataru. Riječ je o lokalnoj aktivnosti u našem međuškolskom partnerstvu koju smo provodili u svibnju. Odabrali smo, kao mete naših mobitela, Osnovnu školu Ante Kovačića, Srednju školu, Općinski sud, igralište Nogometnoga kluba Oštrelj, župnu crkvu Uznesenja Blažene Djevice Marije, sat koji je nedavno postavljen na kružnom toku pred Gradskom knjižnicom... Uočili smo prilikom fotografiranja kako valja paziti na položaj sunca i da je najbolje objekt snimati u doba dana kada ga sunce obasjava. Fotografije smo obradili u programu GIMP, koji je se besplatno može preuzeti s interneta. Plakat smo napravili i postavili u našoj školskoj knjižnici, koja je Erasmus+ kutak u Osnovnoj školi Ante Kovačića u Zlataru. Sudjelovali su Tomo Valjak, Matija Mikulec, Vida Srebačić, Veronika Krsnik, Patrik Delija i ja. (Leonardo Rihtarić, 8.b)

ANKETA NAŠI OSMAŠI U PRVOJ GODINI PROGRAMA ERASMUS+

Oni su probili led

Sretna sam što sam bila učenica Osnovne škole Ante Kovačića Zlatar u trenutku kad je škola ušla u KA229. Nadam se da sam opravdala povjerenje koje sam dobila.

PAULA SVIBEN

Prvi će se pamtitи. Riječ je o učenicima školske Erasmus+ skupine koji su tijekom školske godine 2018./19., na početku koje je OŠ Ante Kovačića Zlatar ušla u Međuškolskom partnerstvo "The Media. What next?", čak i pod zimskim, ljetnim i proljetnim odmorom, dragovoljno, sudjelovali u svim lokalnim projektnim aktivnostima. Dio učenika bio je u Poljskoj i Litvi na razmjeni, a pomagali smo i kad je naša škola bila domaćin učiteljima medijskim stručnjacima iz partnerskih škola. Budući da su završili osmi razred i napuštaju školu, pa i projekt, kratko smo anketirali osmaše Paulu, Leonarda, Patrika, Nikolu i Karla. Prvih troje bili su na razmjenama, a Nikola i Karlo bili su im čvrsta potpora. Mi mlađi nastavljamo putem koji su oni utabali.

Piše:
Matija Mikulec, 7.a

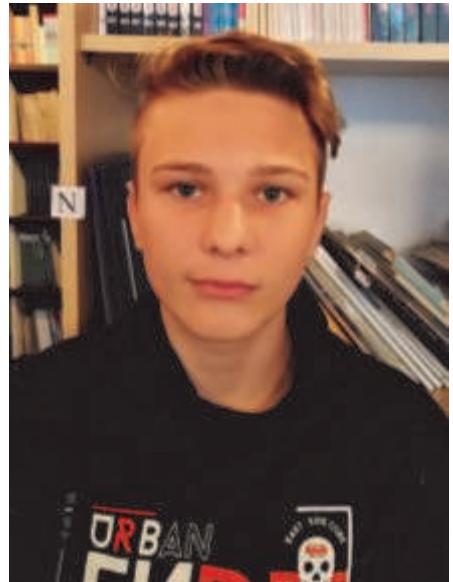
Da nisam prvi u školi imao svoj kanal na YouTubeu, pitanje je bih li postao dio Erasmusa. Moju kreativnost u medijima jedini je prepoznao školski knjižničar, naš projektni koordinator.

LEONARDO RIHTARIĆ

Marljivo sam i s veseljem bio uključen u sve lokalne aktivnosti koje smo u sklopu našega projekta provodili u školi. Putem Facebooka upoznao sam vršnjake iz svih četiriju partnerskih škola.

NIKOLA PLAŠĆ

U školi sam bio uključen u sve aktivnosti vezane uz medije. Bio sam zadužen za fotografiranje svih događanja. Bio sam presretan kad sam se našao na popisu za Poljsku i Litvu.

PATRIK DELIJA

Zbog ozljede na nogometu morao sam doma mjesec dana mirovati i zbog toga nisam mogao na razmjenu. No, sudjelovao sam u svim aktivnostima i sretan sam što sam na logu projekta.

KARLO SVIBEN